

Region öst

Vecka 25 2020

Sista mätningen för säsongen i region öst

Veckans mätningar av kväveupptag är de sista för säsongen i Östergötland och Södermanland. Mätningarna i Kalmar och Örebro län avslutades förra veckan.

Höstvetet håller nu på att gå i ax och har redan gjort det i många fält. Då blir mätvärdena lite osäkrare i och med de färgskiftningar som uppstår i grödan i samband med axgång. Vid senaste mätningen den 12-15 juni var vetet i DC 45-63, dvs. från flaggbladets slida vidgad till begynnande blomning. Under senaste veckan har kväveupptaget i genomsnitt ökat med 7 kg/ha i nollrutorna och 30 kg/ha i de gödslade fälten, enbart räknat på de fält som vi har mätt. Det genomsnittliga kväveupptaget ligger nu på 44 kg/ha i nollrutorna och 129 kg/ha i de gödslade fälten.

Varierande kväveleverans i Östergötland

I Östergötland hade vetet nått DC 45-59 när vi mätte kväveupptag den 12 juni. Av någon anledning blev mätvärdena från de fyra första fälten inte användbara. På de åtta fält där vi fick realistiska mätvärden var kväveupptaget i medeltal 33 kg/ha i nollrutorna och 117 kg/ha i de gödslade fälten, se diagram 1. Sedan förra veckan har upptaget ökat med 6 kg i nollrutorna och 24 kg i de gödslade fälten. I bild 2 och 3 visas veckans lägsta och ett av veckans högsta kväveupptag i nollrutan.

Bild 1 och 2. Nollrutor på fält E6, Ullekalv, Skänninge (vänster) och E12, Österstad (höger) den 12 juni 2020. På det vänstra fältet odlades höstvet 2019. Jordarten är lerig sand och marken har hittills bara levererat 18 kg kväve/ha. Kväveupptaget på den gödslade delen av fältet är 113 kg/ha. På det högra fältet är jordarten mellanlera och förfrukten oljelin. Där är kväveupptaget i nollrutan 58 kg/ha och på den gödslade delen av fältet 122 kg/ha. Foto: Johan Malgeryd

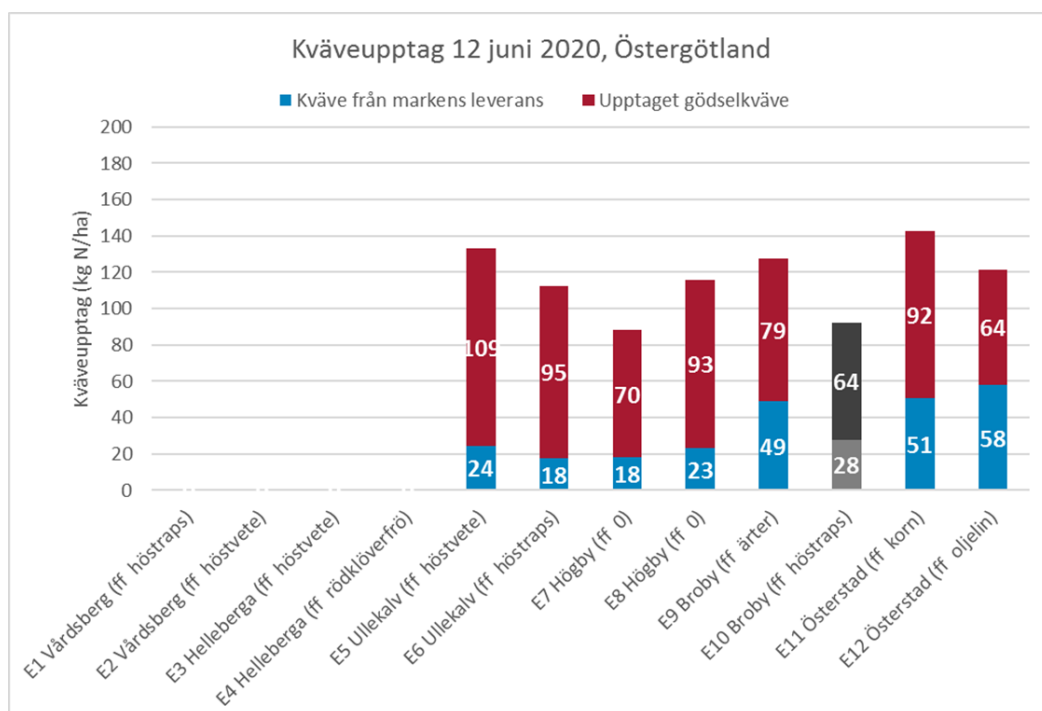

Diagram 1. Kväveupptaget i höstvetefält i Östergötland den 12 juni. När mätningarna gjordes var vetet i DC 45-59 Jordarterna varierar från sandig jord till styv lera. På fält E10 fanns det en hel del spillsäd av höstkorn som hade gått i ax, vilket kan ha påverkat mätresultatet i både nollruta och gödslat fält. Resultaten därifrån kan därför betraktas som lite osäkra.

I diagram 2-3 visas kväveupptaget över tid. I diagrammen syns att upptaget av kväve fortsätter öka i de gödslade fälten. På vissa fält ökar kväveupptaget i nollrutorna också, men inte överallt.

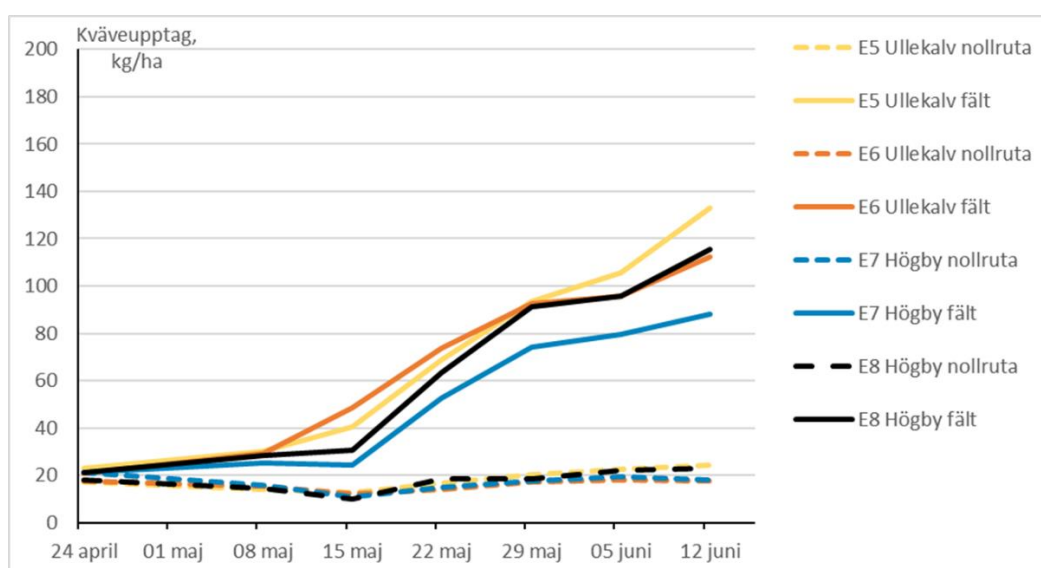

Diagram 2. Kväveupptag över tid på fälten i Ullekalv och Högby utanför Mjölby/Skänninge i Östergötland. Fält E8 har bevattnats – där var marken blöt till skillnad från på övriga fält.

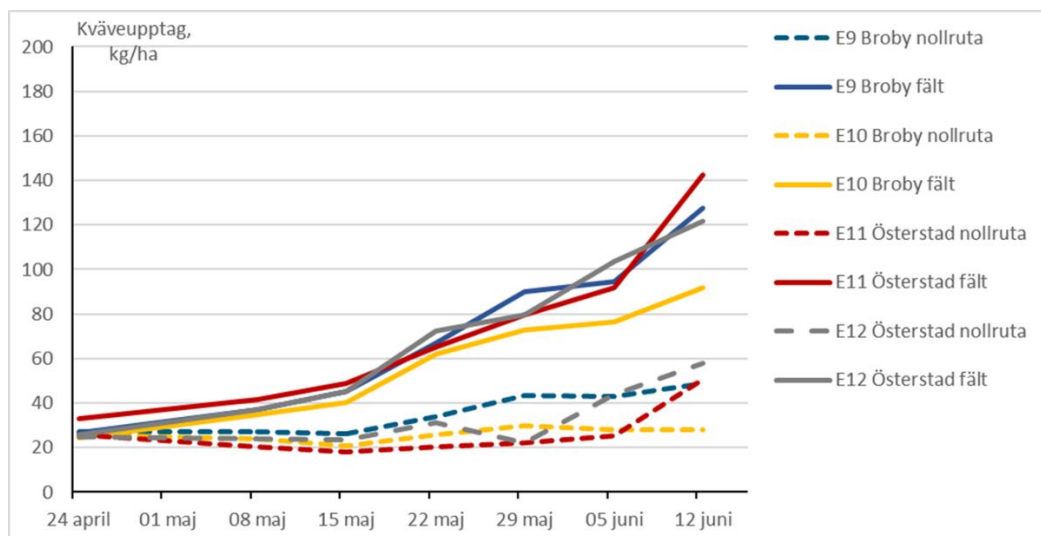

Diagram 3. Kväveupptag över tid på fälten i Broby, Vadstena och Österstad i Östergötland. På fält E10 fanns det en hel del spillsäd av höstkorn som hade gått i ax. Kornet hade en annan färg än höstvetet och kan ha påverkat mätresultatet i både nollruta och gödslat fält.

Bra fart på vetet i Södermanland

I Södermanlands län gjordes mätningarna den 15 juni. Vetet var då i DC 58-63. I snitt var kväveupptaget 66 kg/ha i nollrutorna och 155 kg/ha i de gödslade fälten, se diagram 4. Sedan förra veckan hade kväveupptaget ökat med 9 kg i nollrutorna och 48 kg i de gödslade fälten. Diagram 5 visar kväveupptaget över tid på fälten i Södermanland. I bild 5 och 6 visas två av nollrutorna i Södermanland, fält D15 och D16.

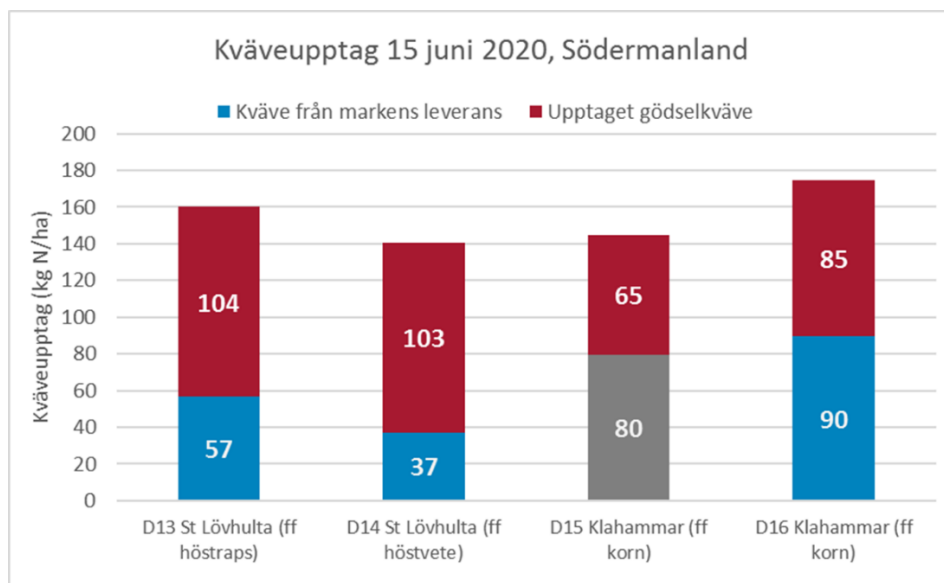

Diagram 4. Kväveupptaget i höstvetefält i Södermanlands län den 15 juni. När mätningen gjordes var vetet i DC 58-63. Jordarten är styv lera. I nollrutan på fält D15 hade vetet brännskador i topparna, vilket kan ha påverkat mätvärdet neråt.

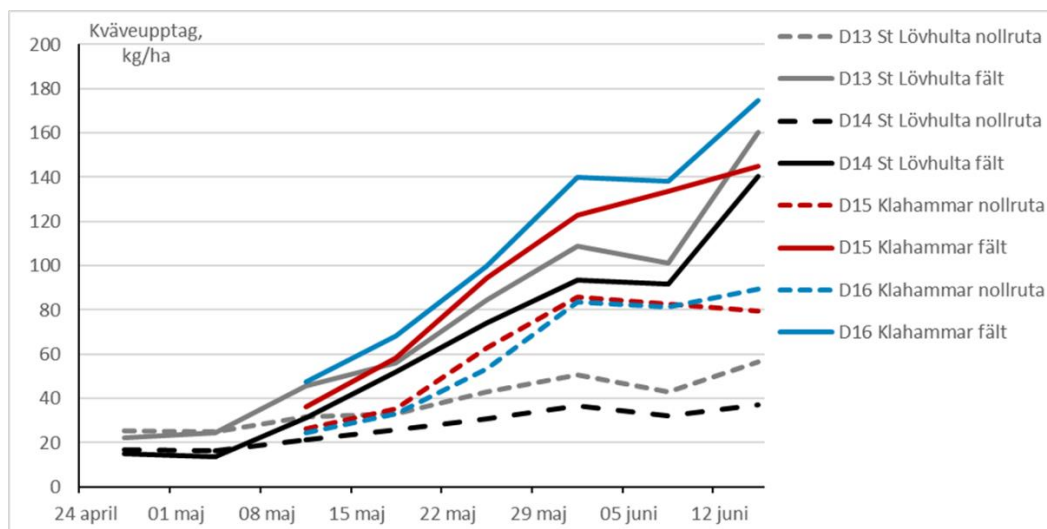

Diagram 5. Kväveupptag över tid på fälten i Stora Lövhulta, Eskilstuna och Klahammar, Stallarholmen i Södermanland. Fält D15 mättes inte förra veckan, därför syns inte "hacket" som vi kan se i kurvan för de andra fälten. I nollrutan hade vetet brännskador i topparna vid senaste mätningen, vilket kan ha påverkat mätvärdet neråt.

Bild 5 och 6. Nollrutor på fält D15 (vänster) och D16 (höger), båda Klahammar, Stallarholmen, den 15 juni. På det vänstra fältet hade vetet fått brännskador i topparna i nollrutan – eventuellt har presenningen legat på lite för länge efter senaste gödslingen. Där var kväveupptaget 80 kg/ha i nollrutan och 145 kg/ha i det gödslade fältet. Kväveupptaget på det högra fältet var 90 kg/ha i nollrutan och 175 kg/ha i det gödslade fältet. Foto: Lovisa Eriksson

Tack för den här säsongen

Detta var säsongens sista mätning av kväveupptag och vi vill tacka alla lantbrukare som har anlagt nollrutor och låtit oss mäta kväveupptag i era fält.

Johan Malgeryd och Pernilla Kvarmo, Linköping

Tabeller över gödslingar och bakgrundsdata

I år mäter vi kväveupptag i 23 höstvetefält hos 11 olika lantbrukare i Region öst. Nollrute-fälten är vanliga fält med en variation av sorter, jordarter, jordbearbetning och gödsling. I tabell 1 visas gödslingstidpunkter och gödselmedel på de olika fälten och i tabell 2 visas fältens bakgrundsdata.

Tabell 1. Gödslingstidpunkter, gödselmedel och kvävegiva på de olika fälten våren 2020.

Plats	Gödsling 1			Gödsling 2			Gödsling 3			Kväve vår totalt kg/ha
	Datum	Gödsel- medel	Kvävegiva kg/ha	Datum	Gödsel- medel	Kvävegiva kg/ha	Datum	Gödsel- medel	Kvävegiva kg/ha	
E1 Vårdsberg	01 april	NS 27-4	140	02 juni	NS 27-3	70				210
E2 Vårdsberg	01 april	NS 27-4	140	29 maj	NS 27-4	95				235
E3 Helleberga	23 mars	NS 27-4	80	24 april	NS 15,5	80	22 maj	NS 27-4	35	196
E4 Helleberga	27 mars	NS 27-4	89	25 april	NS 15,5	54	22 maj	NS 27-4	46	188
E5 Ullekalv	23 mars	NS 27-4	95	24 mars	KMg	0	05 maj	NS 27-4	81	176
E6 Ullekalv	23 mars	NS 27-4	95	05 maj	N 15,5	47				141
E7 Högbys	15 april	NS 27-4	100	08 maj	NS 27-4	50				150
E8 Högbys	15 april	NS 27-4	100	08 maj	NS 27-4	50				150
E9 Broby	24 april	NS 27-4	86	03 maj	NS 27-4	62				148
E10 Broby	05 april	NS 27-4	84	15 april	Hönsflyt	30	27 maj	N 15,5	45	159
E11 Österstad	06 april	NPK 27-2-3	89	06 maj	NS 27-4	59				149
E12 Österstad	06 april	NPK 27-2-3	89	07 maj	NS 27-4	59				149
D13 St Lövhulta	09 april	NS 27-4	135	30 april	NS 27-4	41				176
D14 St Lövhulta	09 april	NS 27-4	135	30 april	NS 27-4	41				176
D15 Klahammar	21 mars	NS 27-4	139	12 maj	NS 27-4	51	05 juni	N 15,5	20	211
D16 Klahammar	21 mars	NS 27-4	139	11 maj	NS 27-4	51	05 juni	N 15,5	20	211
H17 Ljungbyholm	28 mars	NS 27-4	80	22 april	NS 27-4	70				150
H18 Ljungbyholm	28 mars	NS 27-4	80	22 april	NS 27-4	55				135
H19 St Frö	28 mars	NS 27-4	108							108
H20 St Frö	28 mars	NS 27-4	108							108
T21 Hidinge	08 april	NS 27-4	80	18 maj	Svinflyt	90				170
T22 Hidinge	09 april	NS 27-4	80	25 maj	Svinflyt	90				170
T23 Hidinge	09 april	NS 27-4	80	29 april	Svinflyt	80				160

Tabell 2. Förutsättningar som sort, jordart, förfrukt och gödsling på respektive fält där vi mäter.

Plats	Sort	Jordart	Förfrukt	Kvävegödsling kg N/ha		
				Höst	Vår tot	Stallgödsel växtföljden
E1 Vårdsberg	Informer	mullrik SL	höstraps		210	Nej
E2 Vårdsberg	Linus	mullrik SL	höstvete		235	Nej
E3 Helleberga	Informer	mmh ML	höstvete	14	196	Nej
E4 Helleberga	Informer	mmh ML	rödklöverfrö	11	188	Ja
E5 Ullekalv	Hereford	nmh mo LL	höstvete	12	176	Nej
E6 Ullekalv	Hereford	nmh I Sa	höstraps	12	141	Nej
E7 Högby	Julius	Mo?			150	Nej
E8 Högby	Julius	Mo?			150	Nej
E9 Broby	Reform	mr ML	Ärter		148	Hönsflyt, 12-15 ton/ha vart 3:e år
E10 Broby	Informer	mr ML	höstraps		159	Hönsflyt, 12-15 ton/ha vart 3:e år
E11 Österstad	Linus	ML	Korn		149	Nej
E12 Österstad	Brons	ML	Oljelin	11	149	Nej
D13 St Lövhulta	Linus	SL	höstraps	10	176	Kyckling 4 ton vart 6:e år, senast 2018
D14 St Lövhulta	Julius	SL	höstvete	11	176	Kyckling 4 ton vart 6:e år, senast 2017
D15 Klahammar	Julius	ML	Korn	40	211	Rötrest vart 4:e år
D16 Klahammar	Praktik	ML	Korn	40	211	Rötrest vart 4:e år
H17 Ljungbyholm	Mariboss	nmh I Mo	höstraps		150	Gris/kyckling vartannat år
H18 Ljungbyholm	Cubus	mmh mo LL	rödklöverfrö		135	Gris/kyckling vartannat år
H19 St Frö	Torp	LL	höstkorn		108	Svinflyt, ca 17 ton/ha och år
H20 St Frö	Elixer	LL	potatis		108	Svinflyt, ca 17 ton/ha och år
T21 Hidinge	Julius	mmh ML	Oljelin		170	Svinflyt
T22 Hidinge	Julius	mmh Mj LL	vårkorn		170	Svinflyt
T23 Hidinge	Julius	mh Mj LL	Ärter		160	Svinflyt